

Louis Kahni Eesti Sihtasutus
Kursi tn 3
Tallinn
10415, Harju maakond

20.06.2025

nr 11.2-1/25/2941

OTSUS

otsus finantskorrektsiooni tegemise kohta

Riigi Tugiteenuste Keskus (registrikood: 70007340; edaspidi *riiklik kontaktasutus* või *RTK*) teeb Vabariigi Valitsuse 05.07.2018. a määruse nr 55 „Aastatel 2014–2021 Euroopa Majanduspiirkonna finantsmehhanismist ja Norra finantsmehhanismist vahendite taotlemise ja kasutamise tingimused ja kord“ (edaspidi *määrus nr 55*) raames otsuse **Louis Kahni Eesti Sihtasutuse** (edaspidi *toetuse saaja*) projekti „*Estonian – Norwegian Cooperation Towards a Sustainable Architectural Education and Diverse Creative Output*“ (nr **2014-2021.1.01.22-0022**; edaspidi *projekt*) osas.

Toetuse saaja andis RTK-le teada, et neli projektiga seotud lepingut on tühistatud, millest tulenevalt on ka nende lepingute raames projektis abikõlblikuna kajastatud ja toetusest hüvitatud kulud mitteabikõlblikud. Seetõttu kohaldab RTK antud kulude osas finantskorrektsiooni ning **loeb mitteabikõlblikuks kuluks 17 755,15 eurot**.

Otsuse tegemise aluseks on Norra finantsmehhanismi 2014–2021 rakendusmääruse ja Euroopa Majanduspiirkonna (EMP) finantsmehhanismi 2014–2021 rakendusmääruse (edaspidi koos *rakendusmäärus*) art 8.2 p 2 ja 3, art 12.1 p 2, art. 13.2 p 3, määruse nr 55 § 10 lg 2, perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse seaduse (edaspidi *STS*) § 45 lg 1 p 2, toetuse saajaga sõlmitud toetusleping nr 11.1-12/0187 (edaspidi *toetusleping*), projekti raames esitatud kuludokumendid (edaspidi ka *KD*) ning toetuse saajaga peetud kirjavahetus.

1. Toetuse saaja on kajastanud projekti raames abikõlblike kuludena tühistatud lepingute kulusid

1.1. Rikkumise asjaolud

Toetuse saaja on sõlminud projekti raames mh järgmised lepingud, kokku summas 17 755,15 eurot (lepingutega seotud kuludokumentide loetelu on välja toodud antud otsuse lisas 1):

- 1) K. K.-ga on sõlmitud 01.06.2022 autorileping nr 1/22 (edaspidi *leping nr 1/22*) netotulus 5749,42 eurot, millele lisanduvad maksud. Lepingu sisuks on K. K. loodud tõlketeose „*Louis I. Kahn – The Nordic Latitudes*“ kasutamise ja levitamise õiguse omandamine. Antud lepingu alusel on projekti tegevuse nr 3 „*The Nordic Latitudes*“: *translation, design, printing (312 pgs); a research (both theoretical and on-site visits) about Kahn and Korsmo in 2024.*“ raames kajastatud abikõlblikke kulusid kokku summas 9 287,89 eurot (sh maksud).
- 2) K. K.-ga on sõlmitud 27.02.2023 autorileping nr 1/23 (edaspidi *leping nr 1/23*) netotulus 2450 eurot, millele lisanduvad maksud. Lepingu sisuks on K. K. loodud eeltoimetatud tõlketeose „*Louis I. Kahn – The Nordic Latitudes*“ kasutamise ja levitamise õiguse

omandamine. Antud lepingu alusel on tegevuse nr 3 raames kajastatud abikõlblikke kulusid kokku summas 3667,01 eurot (sh maksud).

- 3) K. K.-ga on sõlmitud 30.09.2024 autorileping nr 5/24 (edaspidi *leping nr 5/24*) netotulus 4000 eurot, millele lisanduvad maksud. Lepingu sisuks on K. K. loodud rahvusvahelise akadeemilise platvormi ja sellega seotud andmebaasi kasutamise ja levitamise luba. Antud lepingu alusel on tegevuse nr 7 „*Põhjanaan / Veraldar Nagli – launch of the architecture student award (8 countries)*“ raames kajastatud abikõlblikke kulusid kokku summas 2800,25 eurot (sh maksud).
- 4) Tulihänd OÜ-ga on sõlmitud 24.01.2025 töövõtuleping (edaspidi *Tulihänd OÜ leping*) summas 4000 eurot. Lepingu kohaselt kujundab Tulihänd OÜ raamatu "*Louis I. Kahn – The Nordic Latitudes*" ja teostab raamatu trükieeltöö kuni trükifailideni. Antud lepingu ja Tulihänd OÜ 28.11.2024 arve nr 2024/23 alusel on tegevuse nr 3 raames kajastatud abikõlblikke kulusid summas 2000 eurot.

Toetuse saaja tühistas 25.02.2025 K. K.-ga sõlmitud lepingud nr 1/22 ja 5/24 ning 26.02.2025 lepingu nr 1/23 tsiviilseadustiku üldosa seaduse (edaspidi *TSÜS*) § 131 lõigete 1 ja 3 alusel ehk tehingu tühistamine esindaja kohustuste rikkumise tõttu. Vastavates tühistamise teadetes ja nõudekirjades on toetuse saaja välja toonud, et lepingujärgseid töid pole üle antud ning viidatud on ka TSÜS § 84 lõikele 1, mille kohaselt ei ole tühisel tehingul algusest peale õiguslikke tagajärgi ning tühise tehingu alusel saadu tagastatakse vastavalt alusetu rikastumise sätetele, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti. Eelnevast tulenevalt nõudis toetuse saaja 25.02.2025 ja 26.02.2025 lepingute tühistamise teadetega tagasi ka K. K.-le õigusliku aluseta ehk lepingute nr 1/22, 5/24 ja 1/23 raames makstud summad.

Toetuse saaja kasutas 11.03.2025 veel täiendavat õiguskaitsevahendit ning taganes ja ütles üles lepingud nr 1/22 ja 1/23 VÕS § 116 lg 1 ja 4 alusel ning § 117 lg 1 ja 2 alusel, tuues mh välja, et ka kolmanda isiku kaudu 03.03.2025 esitatud töö ei vasta nõuetele ja seda ei ole võimalik vastu võtta.

Toetuse saaja tühistas 17.02.2025 OÜ Tulihänd lepingu lähtuvalt TSÜS § 131 lõikest 1, tuues mh välja, et antud leping on tühine algusest peale ning makstud ettemaks nõutakse tagasi.

Kuna toetuse saaja on tühistanud nimetatud neli lepingut, sh kahest lepingust täiendavalt taganenud ja üles öelnud, mille osas pole ka tööde teostamine ega vastu võtmine tõendatud, siis ei vasta need kulud abikõlblikkusele tingimustele ehk on projekti raames mitteabikõlblikud.

1.2. RTK seisukoht ja õiguslik põhjendus

Toetuslepingu punkti 3.1.16 kohaselt kohustub toetuse saaja tegema projektiga seotud abikõlblikke kulusid ning kulud loetakse tekkinuks siis, kui kulu aluseks olev arve on esitatud ning töö tehakse või teenus osutatakse projekti abikõlblikkuse perioodil ning punkti 3.1.17 kohaselt kohustub toetuse saaja esitama projekti maksetaotluse, kui abikõlblik kulu on reaalsetel tekkinud ja kantud.

Vastavalt toetuslepingu punktile 2.1 on toetuslepingu lisaks rakendusmäärus, mille artikkel 8.2 punkti 2 ja 3 kohaselt on kulu abikõlblik siis, kui kulu on tegelikult tehtud ehk teenus teostatud ning kulu kohta on koostatud kuludokument ja see on tasutud.

Toetuse saaja on eelnimetatud neli lepingut tühistanud TSÜS § 131 alusel ehk esindaja kohustuste rikkumise tõttu ning TSÜS § 84 lg 1 kohaselt pole tühistel lepingutel algusest peale õiguslikke tagajärgi. Lisaks on toetuse saaja nimetatud lepinguid tühistades välja toonud, et K. K. pole lepingujärgseid töid üle andnud ja Tulihänd OÜ lepingu puhul on makstud ettemaksu ehk töid pole teostatud ning antud lepingute raames makstud summad tuleb tagasi maksta.

Seega, kuna antud neli lepingut on tühised, sh puuduvad kehtivad kuludokumendid, tööde tegelik teostamine ega vastu võtmine pole tõendatud ning nende lepingute raames makstud summad nõutakse tagasi, siis on ka nendega seotud kulud projekti raames mitteabikõlblikud.

1.3. Finantskorrektsiooni summa

Vastavalt rakendusmääruse artikkel 12.1 punktile 2 nõutakse nõuetele mittevastavalt makstud summad sisse ja makstakse tagasi vastavalt programmilepingutele ja rakendusmäärusele.

Määruse nr 55 § 10 lõike 2 kohaselt lähtutakse toetuse tagasinõudmisel STS §-s 45 sätestatud finantskorrektsiooni alustest ja Vabariigi Valitsuse 1. septembri 2014. a määrusest nr 143 „Perioodi 2014–2020 struktuuritoetusest hüvitatavate kulude abikõlblikuks lugemise, toetuse maksmise ning finantskorrektsioonide tegemise tingimused ja kord” (edaspidi *ühendmäärus*).

STS § 45 lg 1 punkti 2 kohaselt tehakse finantskorrektsiooni otsus toetuse vähendamiseks või tühistamiseks, kui toetus on makstud mitteabikõlbliku kulu hüvitamiseks.

Vastavalt toetuslepingu punktile 4.1.2 on RTK-l õigus nõuda toetuse saajale makstud toetus kas osaliselt või täies ulatuses tagasi, kui toetuse saaja rikub lepingust tulenevat kohustust, mh kasutab toetust mitteabikõlblike kulude hüvitamiseks.

Kuna toetuse saaja on tühistanud neli projektiga seotud lepingut, mille osas puudub ka tõendus tööde tegemisest ja vastu võtmisest, on antud lepingutega seotud kulud mitteabikõlblikud ja nõutakse toetuse saajalt tagasi. Seega **loeb rakendusüksus mitteabikõlblikuks kuluks 17 755,15 eurot, sh toetus 17 755,15 eurot.**

Toetuslepingu punkti 3.1.6 kohaselt kohustub toetuse saaja maksma toetuse tagasi finantskorrektsiooni otsuses näidatud summas ja tähtpäevaks ning punkti 4.3 kohaselt tuleb tagasinõutav toetus RTK-le tagasi maksta 60 päeva jooksul pärast finantskorrektsiooni otsuse teatavaks tegemist. Määruse nr 55 § 9 lg 2 punkti 2 kohaselt võib riiklik kontaktasutus toetuse väljamaksmise peatada või väljamaksmisest keelduda, kui tagasinõutav summa ei ole lõplikult tagasi makstud.

Rakendusmääruse artikkel 13.2 punkti 3 kohaselt võidakse vastavalt sama artikli lõikele 1 või artiklile 12.1 tühistatud rahalisi toetusi, mis on seotud mh kahepoolsete suhete fondiga, programmis uuesti kasutada sama eelarve ulatuses muude kulude jaoks peale nende, mis kuulusid korrigeerimisele.

2. Toetuse saaja ärakuulamisõiguse tagamine

Vastavalt haldusmenetluse seaduse (edaspidi *HMS*) § 40 lõikele 1 saatis RTK 09.06.2025 käesoleva finantskorrektsiooni otsuse eelnõu (edaspidi ka *FKO*) toetuse saajale kommenteerimiseks. Toetuse saaja esitas 11.06.2025 oma seisukohad, mille kohaselt nad ei tunnista FKO-d esitatud kujul ning peavad vajalikuks antud FKO-s kajastada projekti raames esitatud kuludega (KD nr 209–212 kokku summas 17 755,15 eurot) tasaarveldamise.

Toetuse saaja tõi välja, et KD-d nr 209–212 kajastavad projekti lõpetamiseks ja edukaks elluviimiseks vajalikke ja põhjendatud töid ning RTK ei ole nende tööde vajalikkusele vastu vaieldud ega esitanud vastupidiseid seisukohti. Seega on toetuse saaja hinnangul FKO aluseks olevad tööd sisuliselt asendatud. Toetuse saaja tõi ka välja, et nad mõistavad vajadust FKO tegemise järgi, kuid ei näe selle juures põhjendust, miks ei ole RTK-l võimalik koos FKO-ga lahendada ka tasaarvelduse küsimus.

RTK juhib tähelepanu, et antud projektile kohaldub määrus nr 55, mille § 10 lõige 2 kohaselt lähtutakse toetuse tagasinõudmisel STS §-s 45 sätestatud finantskorrektsiooni alustest ja ühendmäärusest. STS §-s 45 ega ühendmääruses ei ole sätestatud võimalust tagasimaksmisele kuuluva toetuse tasaarveldamiseks sama projekti raames väljamaksmisele kuuluva toetusega. Antud võimalus on sätestatud STS § 48 lõikes 3, kuid see ei kohaldu antud projektile. Arvestades ka Riigikohtu seisukohta (vt kohtuasi nr 3-3-1-67-16 p 12), mille kohaselt on avalik-õiguslike nõuete puhul tasaarvestamine lubatud vaid siis, kui tasaarvestuse võimalus on seaduses sõnaselgelt ette nähtud, ei ole võimalik antud FKO raames teostada tasaarveldust. Lisaks juhime tähelepanu asjaolule, et RTK ei ole esitanud KD-de nr 209–212 osas seisukohta, kuna nende abikõlblikkust pole veel hinnatud (sh ei ole kõik nendega seotud tõendavad dokumendid esitatud).

3. Otsuse resolutsioon

Võttes arvesse eelkirjeldatud asjaolud ja põhjendused ning tuginedes käesolevas otsuses väljatoodud õiguslikele alustele, RTK

otsustab:

1. lugeda projekti „*Estonian - Norwegian Cooperation Towards a Sustainable Architectural Education and Diverse Creative Output*“ raames **mitteabikõlblikuks kuluks 17 755,15 eurot**, sh toetus 17 755,15 eurot;
2. nõuda toetuse saajalt tagasi tühistatud lepingute alusel (vastavalt otsuse lisale 1) väljamakstud toetus summas 17 755,15 eurot;
3. toetuse saajal kanda 60 kalendripäeva jooksul alates käesoleva otsuse kehtima hakkamise päevast tagastatav toetus summas **17 755,15 eurot** Rahandusministeeriumi pangakontole
 - SEB Pank EE891010220034796011 (BIC/SWIFT: EEUHEE2X) või
 - Swedbank EE932200221023778606 (BIC/SWIFT: HABAE2X) või
 - Luminor Bank EE701700017001577198 (BIC/SWIFT: RIKOEE22) või
 - LHV Pank EE777700771003813400 (BIC/SWIFT: LHVBE22)viitenumbri 2800082967, selgituseks märkida projekti number ja otsuse number.

Toetuse saajal on võimalik põhjendatud juhtudel taotleda tagasimaksmisele kuuluva toetuse ajatamist vastavalt ühendmääruse §-s 24 toodule, esitades kümne tööpäeva jooksul finantskorrektsiooni otsuse kättesaamisest arvates vastava taotluse RTK-le.

Välissuhtlemisseaduse § 8 lg 5¹ kohaselt, kui tagasimaksmisele kuuluvat toetust ei maksta tagasi tähtaja jooksul ja seda ei ole võimalik selle aja jooksul tasaarvestada samale isikule väljamaksmisele kuuluva toetusega, võib RTK anda otsuse sundtäitmisele täitemenetluse seadustikus sätestatud korras.

Käesoleva otsuse peale võib esitada vaide RTK-le HMS-is sätestatud tingimustel ja korras 30 päeva jooksul, arvates päevast, mil vaide esitaja sai või pidi otsusest teada saama.

(allkirjastatud digitaalselt)

Urmo Merila
peadirektori asetäitja

Koostaja: Angeelika Põldaru

angeelika.poldaru@rtk.ee

Lisa 1. Tühistatud lepingutega seotud kulude loetelu.

KD nr	Kulu-dokumendi (KD) kuupäev	Kulu selgitus	Projekti tegevuse number	Abikõlblikuna kajastatud summa	Mitteabikõlblik summa
15	01.06.2022	Autorileping nr 1/22	3	500,00	500,00
16	14.06.2022	Maksud	3	60,43	60,43
17	01.06.2022	Autorileping nr 1/22	3	500,00	500,00
19	01.07.2022	Maksud	3	378,39	378,39
22	01.06.2022	Autorileping nr 1/22	3	500,00	500,00
23	10.08.2022	Maksud	3	378,39	378,39
24	01.06.2022	Autorileping nr 1/22	3	600,00	600,00
25	10.09.2022	Maksud	3	367,48	367,48
30	01.06.2022	Autorileping nr 1/22	3	600,00	600,00
32	10.10.2022	Maksud	3	440,97	440,97
34	01.06.2022	Autorileping nr 1/22	3	700,00	700,00
36	10.11.2022	Maksud	3	440,97	440,97
38	01.06.2022	Autorileping nr 1/22	3	700,00	700,00
40	10.12.2022	Maksud	3	516,46	516,46
41	01.06.2022	Autorileping nr 1/22	3	600,00	600,00
43	10.01.2023	Maksud	3	250,00	250,00
45	30.01.2023	Maksud	3	264,41	264,41
47	01.06.2022	Autorileping nr 1/22	3	700,00	700,00
48	10.02.2023	Maksud	3	1 382,99	440,97
52	01.06.2022	Autorileping nr 1/22	3	349,42	349,42
KOKKU AUTORILEPING 1/22					9 287,89
53	27.02.2023	Autorileping nr 1/23	3	350,00	350,00
54	10.03.2023	Maksud	3	514,46	514,46
55	27.02.2023	Autorileping nr 1/23	3	700,00	700,00
56	02.05.2023	Maksud	3	349,30	349,30
57	27.02.2023	Autorileping nr 1/23	3	700,00	700,00
58	27.02.2023	Autorileping nr 1/23	3	700,00	700,00
59	02.06.2023	Maksud	3	177,00	177,00
60	13.06.2023	Maksud	3	176,25	176,25
KOKKU AUTORILEPING 1/23					3 667,01
159	30.09.2024	Autorileping nr 5/24	7	800,00	800,00
161	10.10.2024	Maksud	7	200,25	200,25
166	30.09.2024	Autorileping nr 5/24	7	800,00	800,00
170	11.11.2024	Maksud	7	200,00	200,00
172	30.09.2024	Autorileping nr 5/24	7	800,00	800,00
KOKKU AUTORILEPING 5/24					2 800,25

171	28.11.2024	Tulihänd OÜ	3	2 000,00	2000
KOKKU MITTEABIKÕLBLIK KULU					17 755,15